

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 1012618

Uw kenmerk:

Contact: M.A. Bouter

Bijlage(n): 1

Doorkiesnummer: 0180- 698411

E-mailadres: a.bouter@bar-organisatie.nl

Datum:

Betreft: financiële gevolgen septembercirculaire 2015 gemeentefonds

Geachte raadsleden,

INLEIDING

De jaarlijkse septembercirculaire van het gemeentefonds is weer verschenen en in deze brief gaan we in op de gevolgen die hieruit voortvloeien voor onze algemene uitkering.

KERNBOODSCHAP

De financiële gevolgen vanuit deze septembercirculaire zijn ten opzichte van de meicirculaire beperkt. Vanaf uitkeringsjaar 2015 lopen weliswaar de berekende inkomsten van onze algemene uitkering op, maar dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een positieve inschatting van de accessen en de verwachte overheveling van gelden vanuit het BTW Compensatie Fonds (BCF) naar het gemeentefonds. Echter, vanuit onze feitelijke ervaringen vanuit het recente verleden weten we dat dergelijke inschattingen te optimistisch zijn gebleken en later weer moesten worden teruggedraaid.

Ook nu constateren we weer dat bijvoorbeeld de septembercirculaire van 2014 versus de meicirculaire van 2015 grote negatieve verschillen geeft voor de jaren 2016 en verder. Wij zijn van mening dat we hierop nu dienen te anticiperen, door het voorzichtigheidsprincipe te hanteren.

De financiële gevolgen vanuit deze septembercirculaire pakken voor uitkeringsjaar 2015 voordelig uit. Voor het lopende begrotingsjaar 2015 nemen wij het voordeel van € 67.098 mee als verklaring in de jaarrekening 2015. De saldi van de uitkeringsjaren vanaf 2016 verwerken we voorzichtigheidshalve niet en wachten hiervoor de uitkomsten van de decembercirculaire 2015 dan wel meicirculaire 2016 af. Verderop in deze brief treft u een specificatie aan van de financiële effecten.

TOELICHTING

Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd. Het accres 2015 is iets minder nadelig, ten opzichte van de meicirculaire 2015 komt er namelijk € 60 miljoen bij door de extra rijksuitgaven in verband met de verwachte toestroom van asielzoekers. Ook het accres van 2016 is met € 10 miljoen positief bijgesteld en staat nu totaal op € 647 miljoen. Dat is hoog en wij twijfelen aan de realiteitswaarde hiervan. We hebben

Bijlage specificatie algemene uitkering Albrandswaard septembercirculaire 2015

Onderstaand treft u aan de berekening van de uitkomsten naar aanleiding van de septembercirculaire 2015.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Meicirculaire 2015	23.802.753	24.597.272	24.321.108	24.177.076	24.300.305
Sepercirculaire 2015	23.868.380	24.822.109	24.505.605	24.576.156	24.780.019
1. Saldo AU ten opzichte van begroting	65.627	224.837	184.497	399.080	479.714
Mutaties integratie-uitkering sociaal domein					
Decentralisatie AWBZ naar WMO	5.845	-23.970			
Decentralisatie jeugdzorg	-19.059				
Decentralisatie participatiewet		62.854	96.426	129.723	142.998
2. Totaal mutaties integratie-uitkering sociaal domein	-13.214	38.884	96.426	129.723	142.998
3. Saldo AU na afzondering integratie-uitkering sociaal domein	78.841	185.953	88.071	269.357	336.716
Taakmutaties					
4. Huishoudelijke hulp toelage		63.410			
5. WMO huishoudelijke hulp	11.743				
6. Wetsvoorstel vrijlating renteopbouw		5.232	6.546	7.842	9.279
7. Taaleis Participatiewet					
8. BRZO		-14.223	-12.668	-12.647	-12.759
Totaal taakmutaties vanuit meicirculaire 2015	11.743	54.419	-6.122	-4.805	-3.480
9. Saldo AU na afzondering taakmutaties	67.098	131.534	94.193	274.162	340.196
10. Onzekerheid accresontwikkeling 2016 en BCF		-131.534	-94.193	-274.162	-340.196
11. Verwerking AU in begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2019	67.098	0	0	0	0
+ = toename algemene uitkering/voordeel					
- = afname algemene uitkering/nadeel					

- Bruto verschil tussen hetgeen nu in onze meerjarenbegroting 2015-2019 naar aanleiding van de afgelopen meicirculaire 2015 staat en nu de nieuwe uitkomsten van de septembercirculaire 2015.
- De mutaties op de integratie-uitkeringen van het sociaal domein zijn in deze circulaire beperkt evenals de toelichting die in deze circulaire hierop wordt gegeven:
 - AWBZ naar WMO; in 2015 worden er extra middelen voor beschermd wonen toegevoegd aan het budget van een aantal centrumgemeenten. De overige veranderingen in het macrobudget zijn over alle gemeenten verdeeld naar rato van de historische verdeling (2015) respectievelijk het objectieve verdeelmodel (2016). Wat deze veranderingen inhouden wordt verder niet toegelicht in deze circulaire.
 - Jeugdzorg; de regeling voor compensatie woonplaatsbeginsel is in deze circulaire doorgerekend. Het bedrag ter compensatie van deze nadeelgemeenten (46) komt in mindering op de bedragen vanuit de meicirculaire 2015. Wij zijn geen nadeelgemeente en betalen dus mee aan de compensatie.
 - Participatiewet; in deze circulaire zijn de maatstafgegevens voor de uitkering 2016 geactualiseerd. Deze geven ook een structurele doorwerking voor de jaren hierna.
- Dit is het saldo van de algemene uitkering na afzondering van de integratie-uitkering sociaal domein. In dit saldo zitten nog de extra middelen die we hebben ontvangen dan wel zijn gekort als gevolg van de taakmutaties. Die lichten we hieronder toe bij punt 4 tot en met 7.

Bijlage specificatie berekening algemene uitkering Albrandswaard septembercirculaire 2015

4. De middelen voor huishoudelijke hulp toelage (HHT) worden tijdelijk voor de jaren 2015 en 2016 aan de gemeenten beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag voor huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. Ten opzichte van de meicirculaire 2015 ontvangen wij nu in 2016 nog een extra bedrag. Het ministerie van VWS heeft voor zover beoordeeld of de ingediende gemeentelijke plannen aan de gestelde voorwaarden voldoen. En als gevolg daarvan is er een nieuwe verdeling voor 2016 uitgerold.
5. Dit is de oude integratie-uitkering WMO (huishoudelijke hulp). De verdeling voor 2015 en 2016 is ten opzichte van de meicirculaire 2015 gewijzigd door het gebruik van actuelere maatstafaantallen. De uitkering voor 2017 en verder is bepaald door een naar rato verhoging van de bedragen voor 2016.
6. Gemeenten ontvangen een compensatie voor de uitvoeringskosten die voortvloeien uit het wetsvoorstel Vrijlating lijfrenteopbouw (en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw). Met het wetsvoorstel wordt in het kader van de Participatiewet geregeld dat lijfrenten binnen zekere grenzen niet als vermogen worden aangemerkt, met als gevolg een toename van de bijstandspopulatie. De compensatie voor de uitkeringslasten vindt plaats via het Inkomensdeel van de Participatiewet.
7. Op 1 januari 2016 treedt de Wet taal eis Participatiewet in werking. Deze wet regelt dat bijstandsgerechtigden die onvoldoende de Nederlandse taal beheersen en daardoor worden belemmerd bij hun inschakeling op de arbeidsmarkt, de verplichting wordt opgelegd om de Nederlandse taal te leren. De verplichting geldt vanaf 1 januari 2016 voor de nieuwe instroom in de bijstand en vanaf 1 juli 2016 voor alle bijstandsgerechtigden. De gemeenten ontvangen vanaf 2016 een compensatie voor de uitvoeringskosten.
8. Vanwege de overdracht van het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen 1999) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissies-categorie 4) van gemeenten naar provincies wordt de algemene uitkering verlaagd. Wij kunnen deze verlaging van de algemene uitkering budgetneutraal laten verlopen, doordat we vanaf 2016 ook de kosten hiervoor niet meer voor onze rekening krijgen, via DCMR in dit geval.
9. Na het afzonderen van de taakmutaties zijn de saldi van de algemene uitkering ten opzichte van de meicirculaire 2015 verbeterd voor alle uitkeringsjaren. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in het feit dat de daling van het accres in 2015 iets minder nadelig wordt ingeschat, deze werkt structureel door. En de verwachting is dat vooral vanaf 2016 de gemeenten minder BTW gaan declareren bij het BTW Compensatie Fonds (BCF). De gelden die daar overblijven mogen dan worden overgeheveld naar het gemeentefonds. Dit geldt overigens andersom ook, als er teveel wordt gedeclareerd worden we gekort via het gemeentefonds.

Bijlage specificatie berekening algemene uitkering Albrandswaard septembercirculaire 2015

10. Vooral vanaf 2016 wordt in deze circulaire nog gerekend met bedragen waarvan we maar moeten afwachten wat de realiteitswaarde hiervan is. Ten eerste het accres van 2016, dat staat nu nog steeds in de boeken voor bijna € 650 miljoen. Maar we hebben de afgelopen jaren gezien dat de cijfers negatiever worden naarmate het jaar verstrijkt. In de afgelopen meicirculaire werden we bijvoorbeeld nog geconfronteerd met een daling van meer dan € 200 miljoen voor het accres van 2015. Dat betekende toen voor ons een korting van ruim € 200.000 structureel. Ten tweede de inschatting van het ministerie van Financiën dat er een onderschrijding plaats vindt bij het BCF en dus een toevoeging aan het gemeentefonds. Ook hiervan moeten we maar afwachten wat de realiteitswaarde hiervan is, de declaraties over het uitkeringsjaar 2016 moeten immers nog plaatsvinden. Kortom het is realistisch om de nieuwe saldi vanaf 2016 niet te verwerken in de meerjarenbegroting en de oude stand van de meicirculaire 2015 nog aan te houden.
11. Het moment om begrotingswijzigingen nog mee te nemen in de 2^e tussenrapportage ligt al achter ons, vandaar dat we het positieve saldo van uitkeringsjaar 2015 meenemen als verklaring in de jaarrekening.